

Місячний Економічний Моніторинг України

№254, березень 2026 року

Резюме

- За даними Держстату реальний ВВП зріс на 1,8% за весь рік завдяки зростанню внутрішнього попиту.
- За оцінкою ІЕД реальний ВВП скоротився на 1,5% дпр в лютому через руйнування та пошкодження російськими дронами та ракетами енергетичної, залізничної та іншої критичної інфраструктури.
- У лютому Україна знову встановила рекорд за імпортом електроенергії – 1,26 мільйона МВт-год. Це збільшення на 41% дпр, експорту електроенергії не було.
- Станом на 15 березня в підземних сховищах газу України зберігалось 5,19 млрд м³ природного газу (доступний газ без урахування технічного), що на 9% менше дпр.
- Українським морським коридором з моменту запуску у 2023 році перевезено 179 млн т вантажів, з яких 107 млн т — зерна.
- У лютому залізницею перевезено 2,5 млн т зерна в напрямку портів та західних пунктів пропуску (+6,4% дпр).
- Імпорт різко зріс на фоні високих потреб імпорту енергоносіїв та імпорту для потреб оборони. Експорт дещо зріс з рахунок зростання експорту агропродукції.
- Зросли ризики затримок в наданні підтримки від ЄС в межах Ukraine Facility через відсутність прогресу з виконанням індикаторів Плану України.
- МВФ ухвалив рішення про нову Програму для України у сумі 8,1 млрд дол. США на чотири роки.
- У лютому інфляція вперше з травня 2025 року прискорилась до 7,6% дпр.
- Гривня ослабла до 44 грн за долар, але залишалась стабільною до євро.

ВВП та реальний сектор: Падіння ВВП за оцінкою поглибилось в лютому

Держстат: Держстат оприлюднив дані національних рахунків за 2025 рік. Реальний ВВП зріс на 1,8% завдяки зростанню внутрішнього попиту. Реальне кінцеве споживання домогосподарств зросло на 7,5% завдяки підвищенню заробітних плат, індексації пенсій та виплаті різних допомог, включаючи «зимову підтримку». Реальне державне споживання збільшилося на 5,7%. Вищі інвестиції в оборонний сектор, включно з військовою допомогою інших держав, що надається в натуральній формі, сприяли зростанню реального нагромадження основного капіталу на 10,9%. Водночас реальний чистий експорт мав від'ємний внесок в економічне зростання, що стало наслідком російських атак. Так, реальний експорт товарів та послуг скоротився на 12,8% внаслідок складної логістики, браку доступу до електроенергії, руйнування та втрати підприємств. При цьому реальний імпорт зріс на 8,3% дпр завдяки вищому імпорту продукції машинобудування, пального, газу та електроенергії.

З боку виробництва реальна валова додана вартість (ВДВ) в сільському господарстві скоротилася на 6,2% внаслідок нижчого врожаю олійних та інших незернових культур і скорочення випуску в тваринництві. Реальна ВДВ в добувній промисловості скоротилася на 10,6% дпр внаслідок втрати кількох вугільних шахт на сході України через тимчасову окупацію росією, а також руйнування та пошкодження видобутку газу внаслідок російських атак. Постачання електроенергії скоротилося на 1,8% через руйнування електрогенерації та трансмісії в останньому кварталі 2025 року, тоді як у перші місяці року Україна відновила генерацію, що дозволяло експортувати електроенергію. Передусім через зростання мілтеху зросла реальна ВДВ у переробній промисловості (на 2,5%). Державне управління зросло на 6,6% дпр завдяки зростанню витрат на оборону від агресора. Оптова та роздрібна торгівля зросли на 4,2% дпр внаслідок збільшення наявного доходу домогосподарств та стабілізації оптової торгівлі після спаду у попередніх роках. Також зросла додана вартість більшості інших секторів послуг. Водночас реальна ВДВ у транспорті скоротилася на 9,0% через проблеми з логістикою, а також зупинку транзиту російського газу в ЄС.

За даними Держстату, у січні 2026 року російські атаки призвели до зниження промислового виробництва: у добувній промисловості спад становив 9,7% дпр, у переробній — 6,0% дпр, а виробництво та розподіл електроенергії й газу скоротилися на 12,7% дпр. Обороти оптової торгівлі знизився на 6,6% дпр. Водночас роздрібна торгівля зросла на 13,4% дпр завдяки підвищеним закупівлям енергетичного обладнання (зокрема акумуляторів та генераторів).

Оцінка ІЕД: Економічна ситуація залишалася складною у лютому 2026 року і навіть погіршилася, про що свідчать бізнес-опитування ІЕД та НБУ. Деякі компанії були змушені тимчасово зупинити діяльність (навіть великі) через відсутність доступу до електроенергії. По всій Україні населення та бізнес стикалися з відключеннями електроенергії. Російські атаки тривали: обстрілів зазнали інфраструктура тепlopостачання, електроенергетики, залізниці та морських портів. Загалом, за нашою оцінкою, реальний ВВП у лютому скоротився на 1,5% дпр (водночас ми дещо поліпшили оцінку за січень — до падіння на 1,0% дпр).

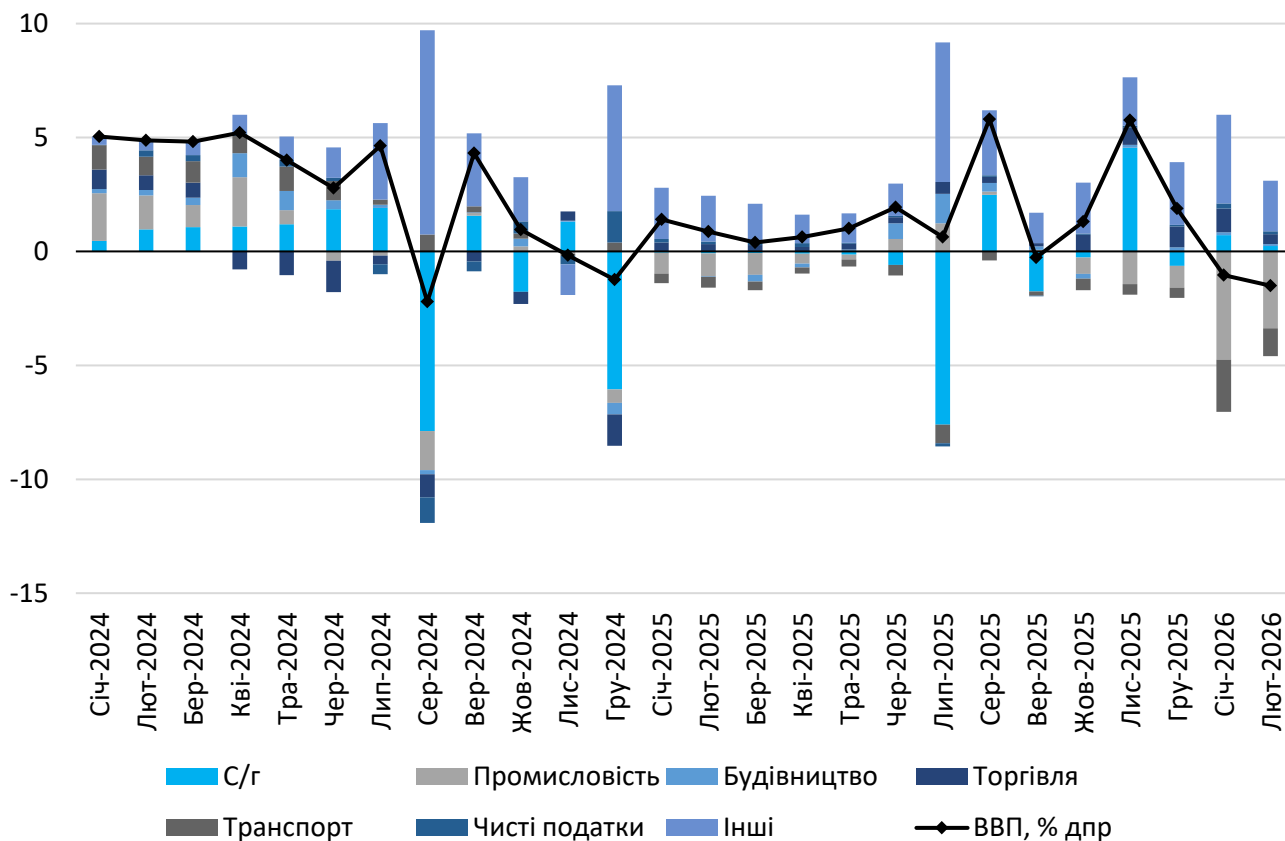
Ми оцінюємо падіння реальної ВДВ у добувній промисловості у лютому приблизно на 14% дпр через перебої у видобутку газу, залізної руди та вугілля. Виробництво електроенергії та розподіл газу у лютому знизився на 14% дпр через масштабні пошкодження енергетичної інфраструктури. Реальна ВДВ у переробній промисловості, за оцінкою, скоротилася на 7% дпр, що передусім є наслідком російських атак та проблемою з доступом до електроенергії. Водночас кілька підприємств, зокрема АрселорМіттал, оголосили про призупинення окремих потужностей, що компанії пояснили запровадженням Європейською комісією з 1 січня 2026 року механізму СВВАМ (Carbon Border Adjustment Mechanism) без винятків і перехідного періоду для українських виробників та високою вартістю електроенергії.

Зростання реальної ВДВ у торгівлі ми оцінюємо на рівні 2,0% дпр (очікуємо, що оптова торгівля залишалася у спаді), однак приріст забезпечувався вищим виторгом у роздрібній торгівлі, а також попитом на пальне. Падіння реальної ВДВ у транспорті за оцінкою становить близько 14% дпр. У будівництві, ймовірно, спостерігалось невелике зростання із низької бази минулого року.

На економічну ситуацію в березні, ймовірно, впливатиме не лише війна росії проти України, а й війна на Близькому Сході. Так, вона вже призвела до подорожчання палива, хоча в Україні були запаси, а попит дещо зменшився на фоні поліпшення доступу до електроенергії на початку березня. Водночас у квітні, за оцінкою, ситуація може погіршитися. Однак війна на Близькому Сході збільшила попит на українську оборонну продукцію, зокрема перехоплювачі дронів, що

за наявності стабільного попиту та вже оголошеного часткового скасування заборони експорту, сприятиме економічному зростанню. Однак поки що мало інформації, щоб оцінити вплив на економіку.

Рисунок 1: Внески до реального ВВП, в.п.

Джерело: оцінка ІЕД

Енергетика: на АЕС почався достроковий ремонт

Електроенергія. У лютому Україна зазнала найсильнішої атаки на енергетичну інфраструктуру з початку року. росія вдарила по ТЕЦ у Києві, Харкові та Дніпрі, спричинивши масштабні аварійні відключення електроенергії та тепlopостачання. Погана погода погіршила ситуацію, спричинивши додаткові відключення електропостачання в центральній та західній Україні. Другий масштабний удар був спрямований на ключові підстанції, змусивши всі атомні електростанції скоротити виробництво й поглибивши дефіцит електроенергії.

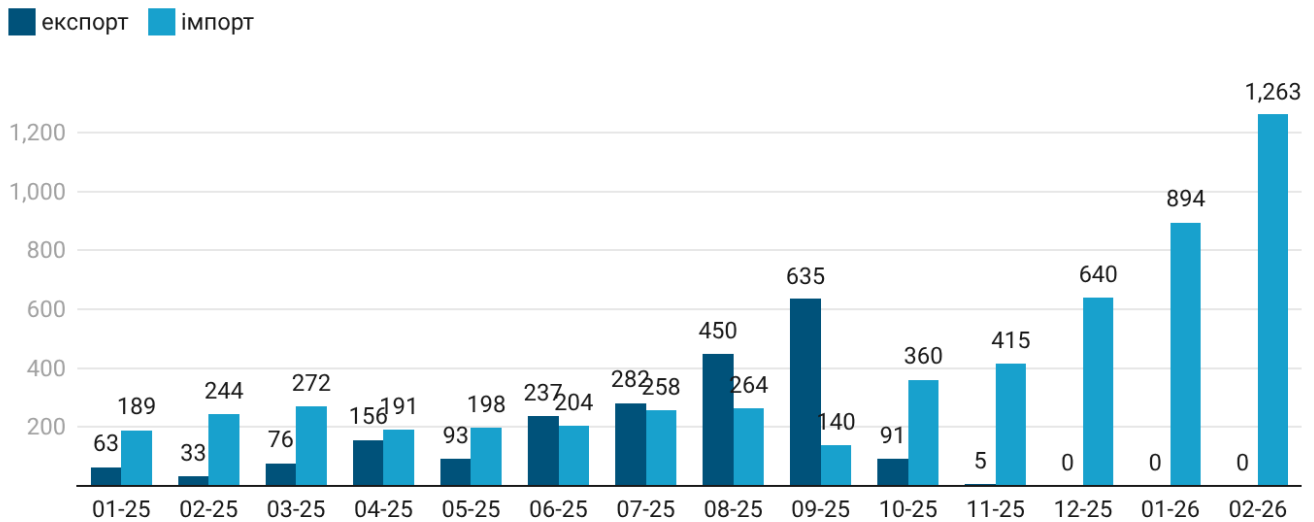
За інформацією Міністра енергетики, станом на 13 березня в Україні вже відновлено 3,5 ГВт потужності ТЕС, ТЕЦ і ГЕС із пошкоджених російськими атаками за зиму понад 9 ГВт. 17 березня вперше за зиму у всіх регіонах України не застосовуються графіки відключення світла для населення. Водночас з 17:00 до 22:00 діють графіки обмеження потужності для промисловості.

На українських АЕС почався достроковий ремонт: 7 березня відключили один блок АЕС, а через тиждень другий блок АЕС спочатку вийшов у аварійний ремонт, а потім був переведений у плановий середній. Йдеться про один енергоблок Рівненської АЕС потужністю 1000 МВт і один блок Південноукраїнської АЕС такої ж потужності. Україна збільшила імпорт електроенергії після старту ремонтної кампанії на атомних електростанціях, після чого імпорт із Молдови та країн ЄС становить 35 000 МВт-год.

Станом на кінець лютого 2026 року заборгованість учасників балансуючого ринку електроенергії перед НЕК «Укренерго» досягла історичного максимуму — 45,2 млрд грн. За останній рік борг зріс на понад 10 млрд грн. Паралельно зростає і зустрічна заборгованість — «Укренерго» перед учасниками ринку. Якщо на початку 2025 року вона становила 18,6 млрд грн, то на кінець лютого 2026 року сума сягнула 26,6 млрд грн. Такий дефіцит коштів

обмежує можливості компаній оперативно реагувати на команди диспетчера з балансування. За [словами учасників ринку](#), ключовими причинами росту заборгованості стали неплатежі з боку водоканалів, підприємств державної та комунальної власності, а також поглиблення фінансової кризи через війну та пошкодження інфраструктури.

Рисунок 2: Експорт та імпорт електроенергії у 2025–2026 роках, тис. МВт-год

Примітка: Показники на основі даних про комерційні перетоки електроенергії до/з України. Дані митниці можуть відрізнятися від цих показників.

Джерело: ExPro.

У лютому Україна знову встановила рекорд за імпортом електроенергії – 1,26 мільйона МВт-год. Це збільшення на 41% дпм, за даними моніторингу ExPro, експорту електроенергії не було.

Газ. Продовжилися атаки росії на газові об'єкти «Нафтогазу» в Полтавській та Сумській областях.

Станом на 15 березня в підземних сховищах газу України зберігалось 5,19 млрд м³ природного газу (доступний газ без урахування технічного), що на 9% менше, ніж станом на 15 лютого, і в 4 рази більше, ніж 15 березня 2025 року. Сховища заповнені на 15,9%, що вище, ніж було 15 березня 2025 року (3,9%). За інформацією Міністра енергетики, на кінець цього опалювального сезону в сховищах буде 9,5 млрд м³.

27 січня транзит російської нафти через трубопровід «Дружба» було зупинено через пошкодження трубопроводу під час російської атаки, про що повідомила влада України. Угорщина та Словаччина, які отримували цю нафту, вважають тривалу транзитну зупинку політично мотивованою і тиснуть на Україну щодо ремонту трубопроводу за власний рахунок. Обидві країни погрожують припинити постачання електроенергії та газу до України, а також вже припинили експорт палива.

Уряд 9 березня скасував постачання природного газу за умовами ПСО (покладення спеціальних обов'язків) для газотурбінних та газопоршневих установок, які виробляють виключно електричну енергію. Відповідно, ціна на газ для таких установок збільшилася з 16 тис. грн/тис. м³ до 21 тис. грн/тис. м³. Крім того, Кабінет Міністрів поклав нові обов'язки на АТ «Укрнафта» щодо закупівлі імпортного природного газу у разі настання кризової ситуації протягом 2026 року.

Транспорт: «Укрзалізниця» отримала допомогу з бюджету

Морський транспорт. Портова інфраструктура Одеського регіону зазнала нових атак російських БПЛА та ракет: пошкоджено складські приміщення, резервуари для зберігання вантажів і припортову інфраструктуру. Попри це, порти продовжують роботу. Загалом від початку повномасштабної війни пошкоджено або частково знищено 726 об'єктів портової інфраструктури та 153 цивільні судна. Лише з початку 2026 року пошкоджено 63 об'єкти портової інфраструктури та 7 цивільних суден.

Морська логістика залишається ключовим каналом експорту: з початку 2026 року до 12 березня порти обробили понад 15 млн т вантажів, з яких 14,5 млн т припадає на порти Великої Одеси, 1,1 млн т — на дунайські порти. Для порівняння, за даними митниці, у січні-лютому сукупні обсяги експорту та імпорту склали 18,6 млн т. Українським морським коридором з його відкриття у 2023 році перевезено 179 млн т вантажів, з яких 107 млн т — зерна.

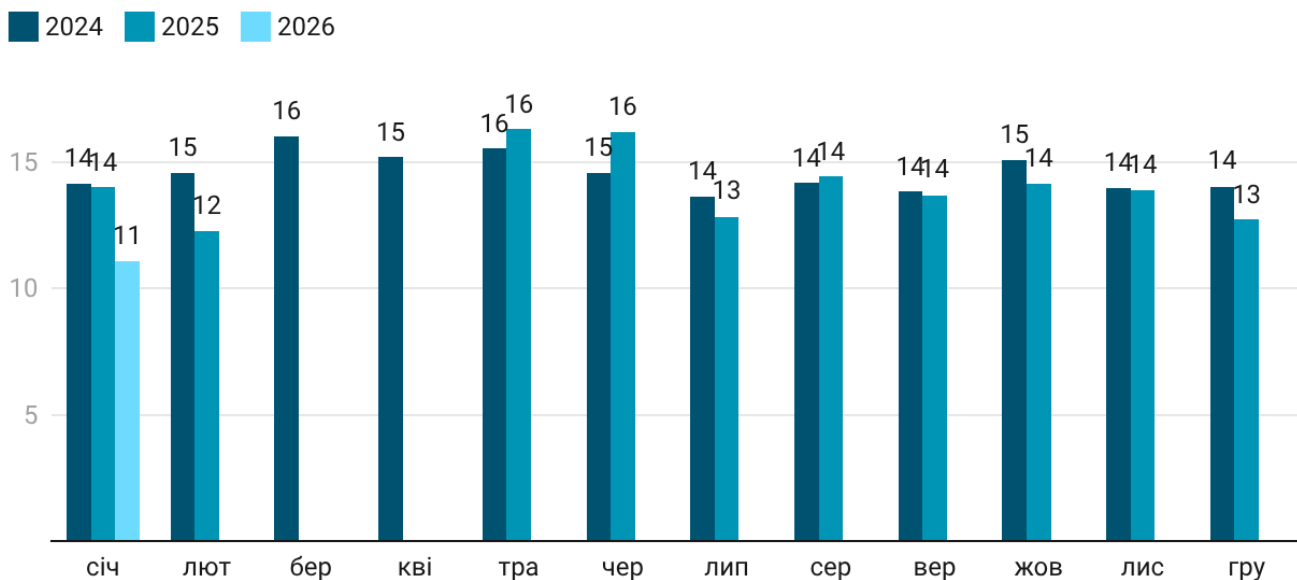
Зростання цін на бункерне паливо у Чорному морі спричинило підвищення ставок фрахту, що збільшує логістичні витрати експортерів.

Залізничний транспорт. Посилилися атаки на залізничну інфраструктуру та рухомий склад, що змусило «Укрзалізницю» коригувати маршрути та графіки руху на окремих напрямках у Запорізькій, Харківській, Донецькій, Херсонській, Сумській та Чернігівській областях. Лише з початку березня зафіксовано близько 18 ударів, унаслідок яких пошкоджено понад 40 об'єктів інфраструктури, зокрема локомотиви, вагони та станційні будівлі.

Попри безпекові ризики, обсяги перевезень залишаються відносно стабільними. У січні залізниця перевезла 11,1 млн т вантажу (-21% дпр). У лютому залізницею перевезено 2,5 млн т зерна до кордону та до морських портів (+6,4% дпр), тоді як експорт олії змістився з морських портів на сухопутний кордон — +85% дпр на сухопутному кордоні та -46% дпр в сторону морських портів.

Уряд продовжує фінансову підтримку галузі. 2 березня Кабінет Міністрів виділив з резервного бюджету 16 млрд грн на фінансування пасажирських перевезень у 2026 році. Крім того, «Укрзалізниця» залучила компанію Rothschild & Cie як фінансового радника для реструктуризації єврооблігацій на суму понад 1 млрд дол., що має полегшити боргове навантаження компанії.

Рисунок 3: Залізничні вантажні перевезення, млн т

Джерело: Держстат

Автомобільний транспорт. У лютому обсяг експорту агропродукції автотранспортом становив 259 тис. т, що на 24 тис. т більше дпм, але на 57 тис. т менше дпр. У січні вантажівками перевезено 9,7 млн т вантажу (+25% дпр).

У березні запущено автоматичний випуск товарів на митниці, що дозволяє оформлювати частину імпорتنих декларацій без участі митника через систему автоматичного аналізу ризиків. На першому етапі механізм застосовується до компаній із високим рівнем довіри, що має прискорити проходження митних процедур.

З 27 лютого система «Черга на прикордонних переходах з Польщею «Рава-Руська-Гребенне» та «Краківець-Корчова» об'єднала черги для порожніх і завантажених вантажівок вагою 7,5 т і більше в одну чергу.

Мінрозвитку представило концепцію реформи ринку таксі, спрямовану на легалізацію галузі. Наразі офіційно ліцензовано близько 9,5 тис. авто, тоді як фактично працює понад 200 тис.

водіїв (понад 90% ринку перебуває у тіні). Реформа передбачає статус самозайнятого водія, електронний сертифікат, обов'язкове страхування, QR-код у салоні для перевірки легальності та покладання функцій податкового агента на цифрові платформи. Після ухвалення закону очікується перехідний період тривалістю 6 місяців для легалізації водіїв.

Уряд виділив 12,6 млрд грн на додаткові ремонти автомобільних доріг після зимового періоду, зокрема міжнародних і прифронтових трас, що має підтримати стабільність автомобільної логістики.

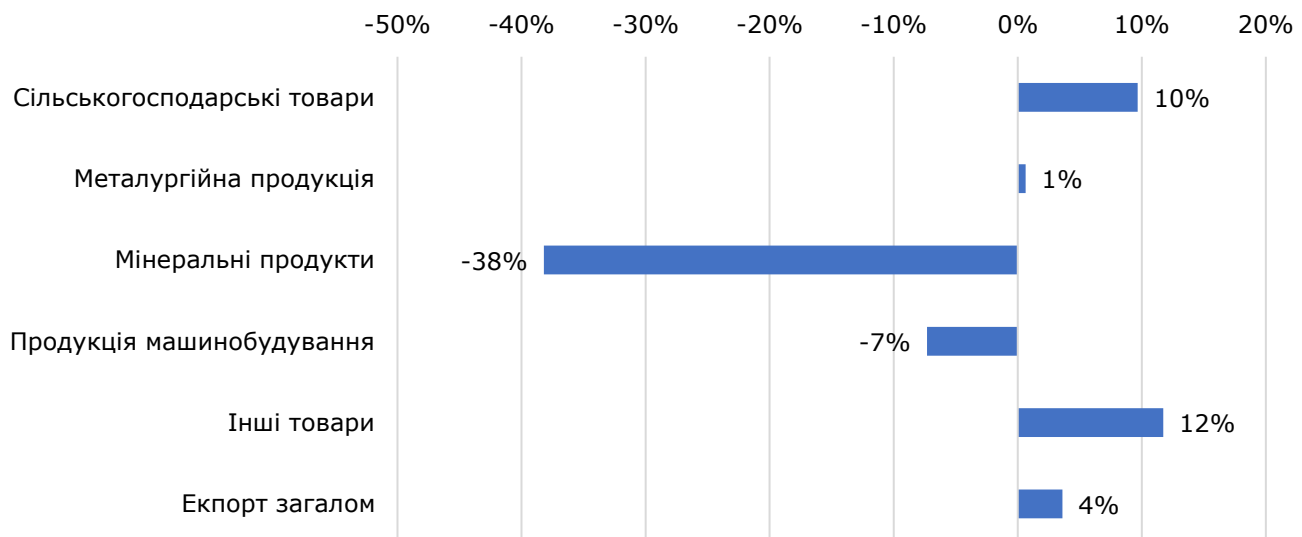
Зовнішня торгівля: Різке зростання імпорту та стабільний експорт

Експорт товарів у лютому був близьким до січневого, але зріс на 4% дпр до 3,2 млрд. дол. У свою чергу, експорт агропродукції зріс на 10% дпр і склав 2,0 млрд дол. Як і в січні, зростання у річному виразі насамперед відображало приріст фізичних обсягів експорту рослинної олії та експортних цін на неї. Експорт соняшникової олії зріс на 31% дпр у доларовому виразі та на 12% дпр у тоннах. Також на 27% дпр зросли обсяги експорту кукурудзи в тоннах на фоні пізнього збирання врожаю, але різко впав експорт пшениці. Експортні ціни на м'ясо продовжили падіння у лютому.

Експорт металургійної продукції у лютому дещо відновився і склав 304 млн дол, що близько до минулорічного. На показники експорту металургії, ймовірно, вплинули впровадження додаткового податку на імпорт СВМ з боку ЄС з 1 січня та перепади постачання електроенергії. Втім, обсяги експорту прокату та чавуну були вищими за минулорічні, що компенсувало падіння експорту напівфабрикатів зі сталі.

Експорт продукції машинобудування дещо відновився у лютому і став найвищим за три місяці, але впав на 7% дпр у річному виразі. Виробництво проводів при цьому дещо зросло у річному порівнянні, а виробництво інших продуктів впало. Перебої постачання електроенергії тут теж, ймовірно, зіграли роль. Втім, найбільше проблеми із постачанням електроенергії на фоні стриманих світових цін позначились на експорті залізної руди, який обвалився вдвічі у лютому. Експорт мінеральної продукції впав на 38% дпр, а експорт інших товарів зріс на 12% дпр. Зокрема, зріс експорт меблів.

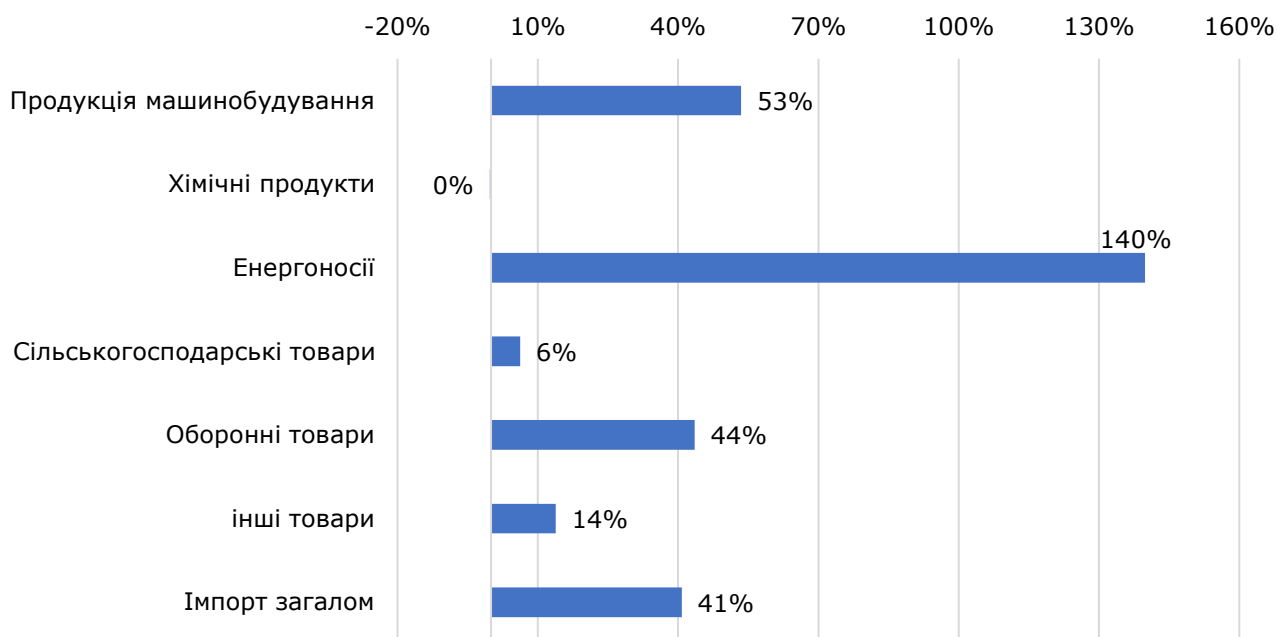
Рисунок 4: Динаміка експорту товарів за основними групами у лютому 2026 року, % дпр

Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Імпорт товарів у лютому різко зріс: 8,1 млрд дол. у лютому проти 6,7 млрд дол. у січні. У річному виразі імпорт зріс на 41% дпр з низької бази. Зокрема, імпорт машин та обладнання зріс на 53% дпр до понад 3,3 млрд дол. на тлі подальшого високого попиту з боку сил оборони та оборонної промисловості, а також різкого зростання імпорту енергетичного обладнання. Наприклад, у доларовому виразі імпорт акумуляторів зріс у 5,2 рази, трансформаторів — у 2,2 рази, безпілотних апаратів — на 66% дпр, компонентів до безпілотників за позицією 8525 — у 4,2 рази. Скасування пільг на імпорт електричних автомобілів обвалило обсяги імпорту легкових автомобілів вдвічі порівняно з середнім показником другої половини 2025 року.

Рисунок 5: Динаміка імпорту товарів за основними групами у лютому, % дпр

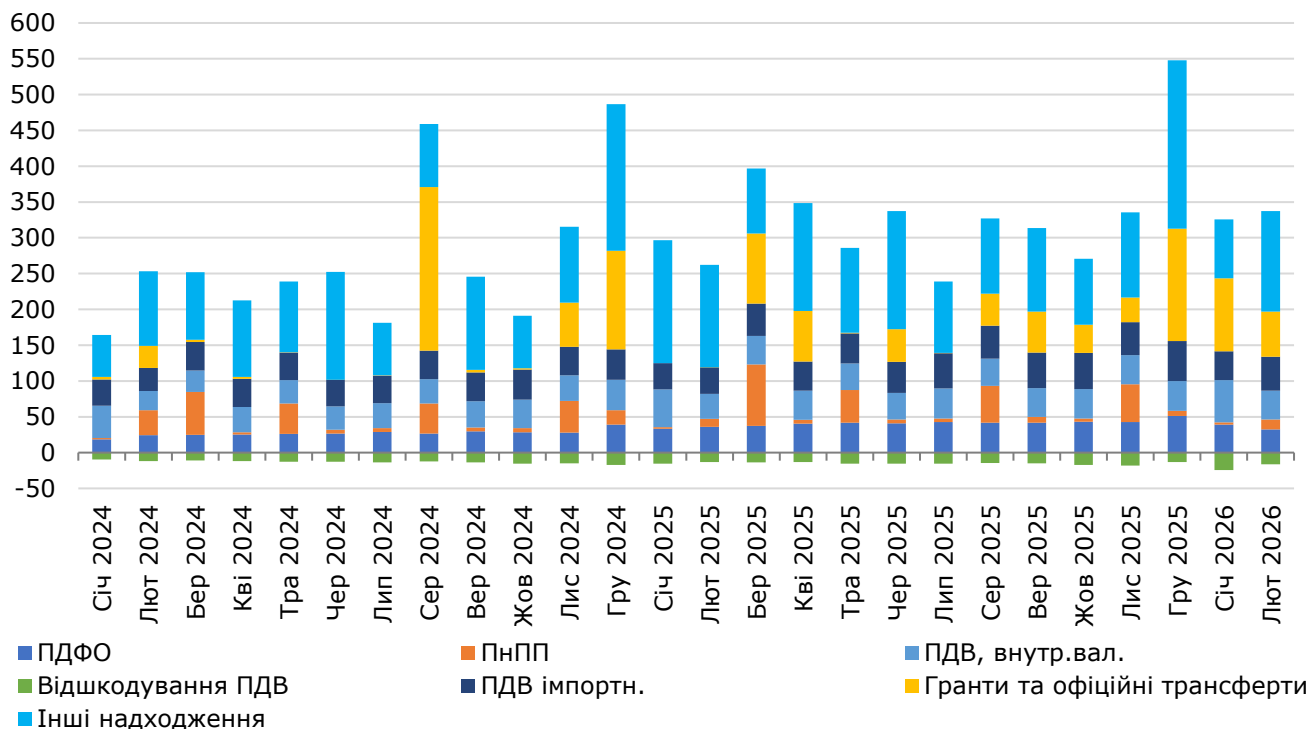
Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Імпорт енергоносіїв зріс на 140% дпр з дуже низької бази. Порівняно з попереднім роком, з низької бази у разі зросло розмитнення газу та імпорт електроенергії. Також стрімко збільшився імпорт нафтопродуктів, ймовірно, для потреб генераторів. Імпорт інших товарів був близьким до минулорічного або помірно зростав.

Фіскальна політика: Нова програма МВФ почалась, але обіцяє бути складною

Бюджет-2026: За попередніми даними, доходи Державного фонду у лютому 2026 року становили 321 млрд грн (296 млрд грн у січні). Вони зросли на 27% дпр насамперед завдяки отриманому гранту в еквіваленті 62,9 млрд грн (минулого року гранти були практично відсутні).

Рисунок 6: Доходи Державного бюджету, млрд грн

Джерело: Мінфін

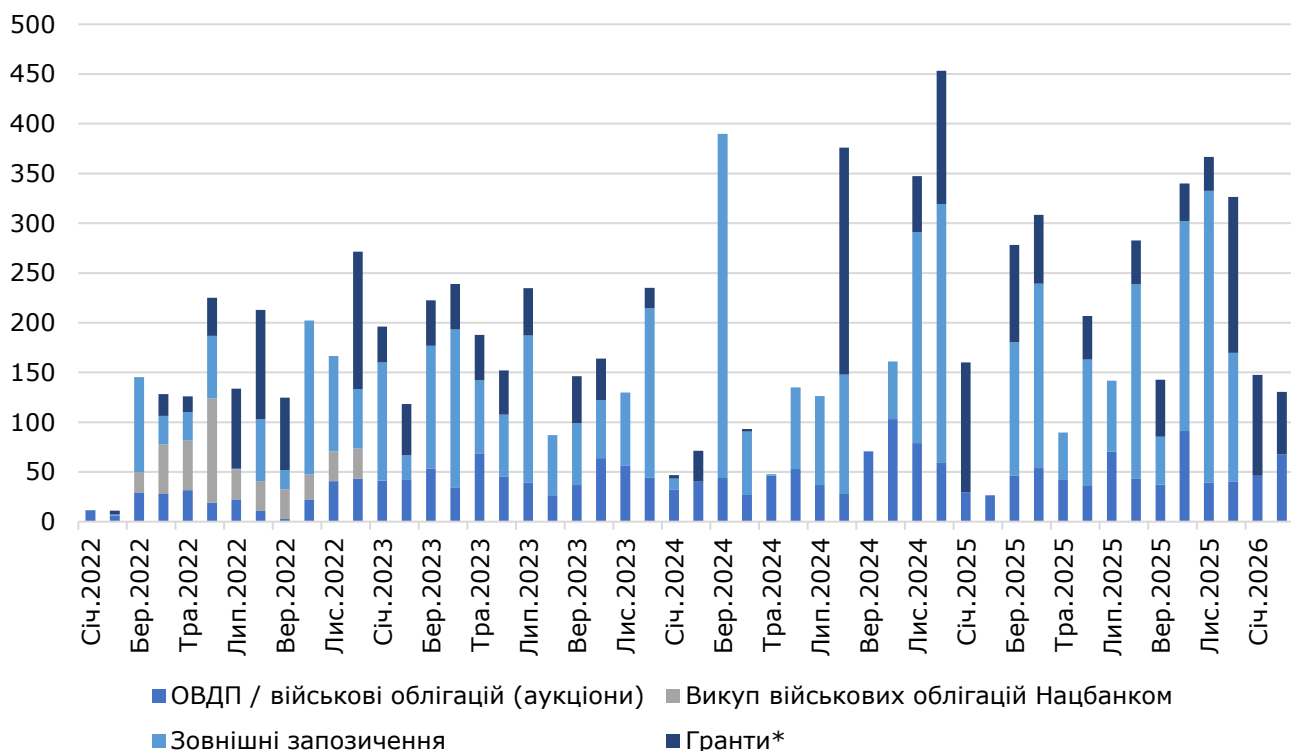
Доходи загального фонду Державного бюджету у лютому склали 225 млрд грн. Надходження податку на прибуток підприємств (ПНПП) у розмірі 13,9 млрд грн були на 25% вищими, ніж у лютому 2025 року (календарний термін сплати ПНПП припадає на березень і за оцінками будуть відчутно вищими за минулорічні). Чисті надходження від внутрішнього ПДВ у розмірі 24,3 млрд грн перевищили торішні. Загалом валові надходження внутрішнього ПДВ зросли на 16,6% дпр до 40,5 млрд грн (це дещо менше, ніж у листопаді 2025 року). Відшкодування ПДВ у розмірі 16,2 млрд грн були вищими за середньомісячний рівень 2025 року (15 млрд грн). Надходження ПДВ з імпорту становили 47,5 млрд грн, що нижче за середньомісячний показник другої половини 2025 року, але на 27% вище, ніж у лютому минулого року, зокрема через вищий імпорт палива (для генераторів) та газу.

Податкові надходження, які адмініструє Державна податкова служба, були перевиконані на 7,0%, а ті, що адмініструє Державна митна служба, — на 3,3% від плану.

Видатки Державного бюджету (загальний фонд) становили 303 млрд грн і залишалися нижчими за план через менші виплати з обслуговування боргу, затримки з затвердженням бюджетних документів (паспортів бюджетних програм та порядків використання бюджетних коштів) та повільне проведення закупівель. Розміщення ОВДП на внутрішньому ринку становили 67,7 млрд грн із середньозваженою дохідністю 14,8% річних (тоді як раніше вона перевищувала 16%). Також у лютому Мінфін провів ще один аукціон з обміну (switch auction), щоб обміняти облігації зі строком погашення у березні 2026 року на облігації з погашенням у березні 2029 року на суму 10,9 млрд грн. У такий спосіб Мінфін знижує тиск на бюджет у середньостроковій перспективі.

Україна, на жаль, стикається із затримками у своєчасному ухваленні законів у межах Плану України для Ukraine Facility: під ризиком уже перебувають 5,1 млрд євро. Також під загрозою затримки надходження позики від Світового банку за операцією з підтримки політики розвитку (DPO) у розмірі 3,35 млрд дол. США: для її розмороження необхідне ухвалення чотирьох законів: про зміни потрібні для вступу до Єдиного європейського платіжного простору (SEPA), публічні закупівлі, інтероперабельність на залізниці та інтеграцію енергетичного ринку. Всі ці чотири закони є євроінтеграційними, а останні три ще й передбачені як індикатори Плану України.

Рисунок 7: Фінансування та гранти, які надійшли в державний бюджет, млрд грн

Примітка: * гранти є частиною доходів бюджету. Зовнішня допомога від ERA включена в гранти, якщо надходить від США через рахунок Світового Банку, та в позики, якщо надходить від інших партнерів.

Джерело: Мінфін

Програма МВФ. Виконавча Рада МВФ ухвалила рішення про нову 4-річну програму для України у сумі 8,1 млрд дол. США, що є частиною пакета допомоги від міжнародних партнерів у сумі 136,6 млрд дол. США. В перші дні березня Україна вже отримала перший транш за програмою МВФ у сумі 1,5 млрд дол., що стало можливим завдяки виконанню попередніх заходів:

- Ухвалення [Державного бюджету на 2026 рік](#), який відповідає параметрам Програми,
- [Постанова КМУ](#), що оцінка пропозицій при публічних закупівлях проводиться без урахування ПДВ,
- Подано до парламенту [проект Трудового Кодексу](#) з оновленим визначенням найманої праці.

В Програмі визначено 12 структурних маяків (частково успадкованих) до кінця 2026 року. Як і в попередній програмі, найвірогідніше, що нові структурні маяки будуть визначені при кожному перегляді Програми. Також у тексті Меморандуму та листі намірів визначено ряд зобов'язань, а також визначено кількісні показники, які Україна має виконувати для успішного перегляду Програми. Більшість структурних маяків стосується фінансового та фіскального секторів.

Податкові зміни, які були початково передбачені як попередні заходи, були в результаті визначені як структурний маяк з терміном виконання в кінці березня 2026 року, що Україна майже гарантовано вчасно не виконає. Йдеться про великий законопроект про внесення змін до Податкового кодексу, що будуть передбачати з 2027 року:

- скасування пільги зі сплати ПДВ для ФОПів на спрощеній системі оподаткування, що відповідає правилам ЄС. Але при цьому в ЄС передбачено спрощені вимоги до обліку та звітності щодо сплати ПДВ для мікро- та малих компаній, чого поки що немає в Україні.
- запровадження оподаткування доходів, отриманих на цифрових платформах. Відповідний законопроект був у парламенті, але депутати провалили його голосування в березні. Початковий план був у тому, що між першим і другим читанням туди внесуть інші потрібні правки, але тепер уряду треба подавати повністю новий законопроект.
- оподаткування всіх посилок, що відповідає останнім тенденціям у державах-членах ЄС. Однак під питанням залишається можливість ефективного адміністрування вже з 2027 року.
- постійний характер військового збору на рівні 5%, що пояснюється необхідністю зараз фінансувати військові видатки, а після війни – відбудову та відновлення.

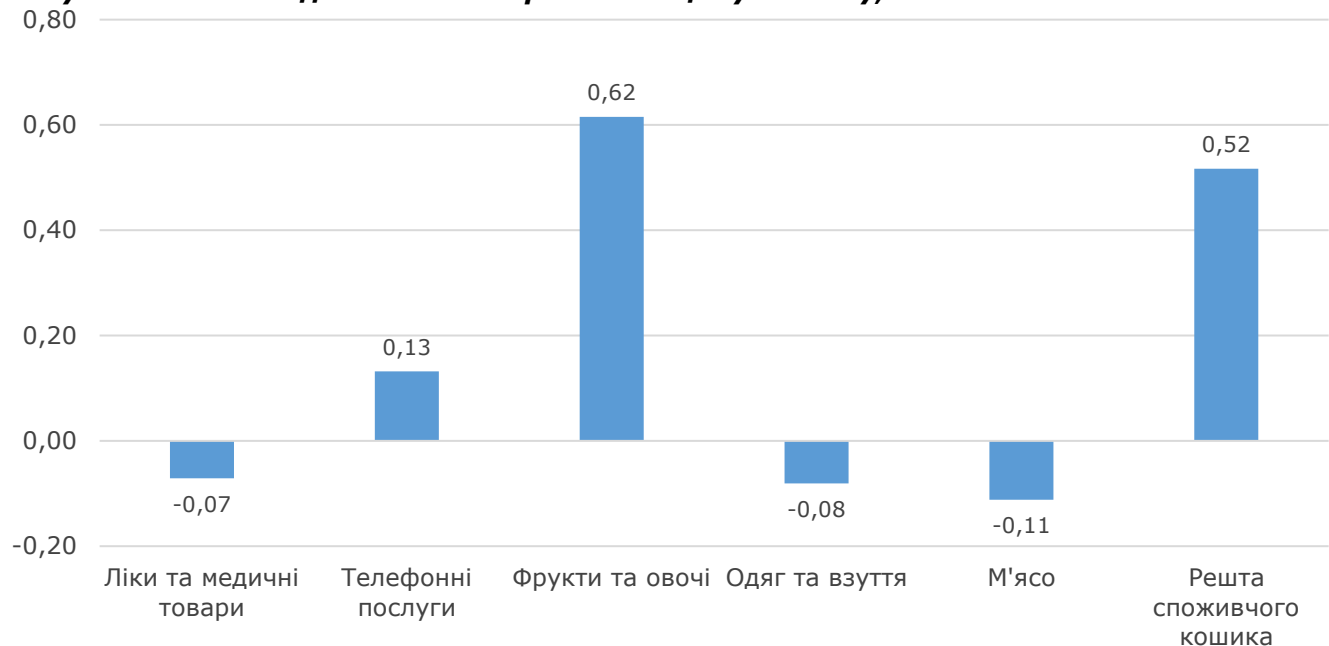
Інший структурний маяк, виконання якого буде оцінюватись під час першого перегляду Програми в червні, стосується посилення процесу номінації членів наглядових рад державних банків: цей маяк виконали 2 березня, хоча терміном визначено кінець лютого. Також до кінця березня уряд має призначити нового керівника Державної митної служби за результатами прозорого конкурсу, який зараз триває. Цей маяк, сподіваємося, буде виконано вчасно.

Інфляція: Споживча інфляція дещо прискорилась до 7,6% дпр у лютому

У лютому вперше з травня 2025 року споживча інфляція дещо зросла у річному виразі до 7,6% дпр (проти 7,4% дпр у січні) після семи місяців сповільнення. Це насамперед відображало тимчасове загострення перебоїв у постачанні електроенергії у лютому, яке переважно припинилось у березні. Інші чинники, такі як стриманий споживчий попит, доволі висока конкуренція у ряді сегментів ринку та невисокі світові ціни на продукти харчування стримували зростання цін. Втім, якщо підвищення світових цін на енергоносії, що почалось у березні, триватиме, інфляція може продовжити прискорення і у наступні місяці.

Індекс споживчих цін у лютому зріс на 1,0% дпм. Це стало найвищим показником за останні місяці. Тут зіграли роль і сезонні чинники, і зростання витрат на безперебійне енергопостачання. Наприклад, сезонне зростання цін на овочі та фрукти, що відображає обмежені потужності для зберігання цих продуктів, мало високий внесок у зростання ІСЦ, але ціни в середньому були нижчими, ніж у лютому 2025 року. Воно частково балансувалось сезонним зниженням цін на одяг та взуття, збереженням високої цінової конкуренції на ринку ліків. Також стримані експортні ціни на молоко та м'ясо потягнули за собою зниження споживчих цін на м'ясо та стримували зростання цін на молоко та молокопродукти попри сезонне зниження виробництва та зростання витрат.

Рисунок 8: Внески до місячного зростання цін у лютому, п.п.

Джерело: Власні розрахунки на основі даних Держстату

Хоча витрати всіх постачальників послуг зросли, лише постачальники мобільного зв'язку скористались нагодою і підвищили тарифи в середньому на 6,5% дпм, тоді як зростання більшості позицій не перевищувало 1-2% дпм. За вирахуванням сезонних чинників та одноразових чинників місячна інфляція склала 0,6-0,7% дпм, і, як ми згадували вище, помірне коригування цін відбулось за більшістю позицій. Це відчутно вище, ніж 0,2-0,3% дпм, які спостерігались минулого року, і відображає вплив додаткових витрат на споживчі ціни. Втім, поки воно залишалось доволі помірним, зважаючи на масштаб відключень електроенергії.

Обмінний курс та монетарна політика: Гривня ослабилась до долара США

Обмінний курс. Обмінний курс гривні до долара США за останні тижні ослаб до 44 грн за долар. Втім, паралельне зміцнення долара до євро зберегло курс гривні до євро порівняно стабільним — близько 51 грн за євро. Інтервенції НБУ за чотири тижні, що закінчилися 15 березня, склали 3,3 млрд дол., що вище за середній показник 2025 року (2,8 млрд дол.). НБУ спочатку доволі стримано реагував на знецінення гривні до долара, але активізував інтервенції минулого тижня, коли вони вдруге цього року перевищили мільярд доларів на тиждень. Втім, за останні тижні зросла пропозиція валюти клієнтами банків, що балансувало вищий попит для імпорту. Попит на готівкову валюту дещо зріс, але залишався нижчим, ніж у лютому.

Міжнародні резерви НБУ дещо знизились до 54,8 млрд дол. у лютому порівняно з 57,7 млрд дол. на кінець січня. У лютому надходження від донорів були невеликими (691 млн дол. в рамках ERA) і були меншими, ніж чисте погашення валютних ОВДП та виплати зовнішнім кредиторам, передусім МВФ (на загальну суму 774 млн дол.). Також НБУ витратив майже 3,0 млрд дол. у лютому на підтримку гривні внаслідок структурного дефіциту валюти в приватному секторі.

Монетарна політика. На засіданні з монетарної політики у березні НБУ, ймовірно, залишив ставку на рівні 15% річних. Це відповідатиме попереднім сигналам НБУ, а попри додаткові інфляційні ризики, ситуація, скоріш за все, була надто невизначеною для підвищення облікової ставки вже цього місяця, хоча за подальшого прискорення інфляції НБУ може переглянути свій підхід.

Рисунок 9: Офіційний курс гривні до долара США (грн за дол. США)

Примітка: Зауважимо, що значення обмінного курсу на рисунку починаються з 35 грн за дол. США.
Джерело: НБУ

Контакти:

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

Застереження

Ця публікація була підготовлена Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій. Її зміст є виключною відповідальністю Інституту економічних досліджень і політичних консультацій. МЕМУ має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.